

13.5.2011

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Lausunto hallituksen esityksestä Eduskunnalle laeiksi ulkomaalaislain, työsopimuslain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Sisäasiainministeriö on pyytänyt Suomen Yrittäjiltä lausuntoa otsikossa mainitussa asiassa, minkä johdosta esitämme lausuntonamme seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan ulkomaalaislakiin, työsopimuslakiin, lähetetyistä työntekijöistä annettuun lakiin, sakon täytäntöönpanosta annettuun lakiin sekä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoinnista annettuun lakiin tehtäväksi ns. työnantajasanctiodirektiivin edellyttämät välttämättömät muutokset. Kyseisen direktiivin tavoitteena on kieltää Euroopan unionin alueella laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työhönotto laittoman maahanmuuton torjumiseksi. Direktiivissä säädetään seuraamuksia ja toimenpiteitä koskevista yhteisistä vähimmäisvaatimuksista, joita jäsenvaltiossa sovelletaan kieltoa rikkoviin työnantajiin.

Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi ulkomaalaislakiin säännökset oleskeluluvan myöntämiseksi ja harkinta-ajan antamiseksi sellaiselle laittomasti työskennelleelle kolmannen maan kansalaiselle, jonka tapaukseen liittyy erityistä hyväksikäyttöä osoittavat työolot tai joka on ollut alaikäinen laittomasti työskennellessään.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan lisättäväksi työsopimuslakiin uusi direktiivin vähimmäisvaatimusten mukainen 12 a luku, jossa säädettäisiin mm. työnantajalle määrättävästä seuraamusmaksusta sekä alihankintatilanteissa toimeksiantajan, pääasiallisen toimeksiantajan ja mahdollisten muiden alihankkijoiden velvollisuuksista maksaa em. seuraamusmaksu ja muita työntekijöiden saatavia silloin, kun työnantajana toiminut alihankkija on palkannut kyseissä luvussa tarkoitetun kolmannen maan kansalaisen.

13.5.2011

Työsopimuslaissa säädettäisiin myös alihankintaketjun yritysten vapautumisesta vastuusta maksaa em. maksuja. Alihankintaketjun yrityksistä muut kuin välitön toimeksiantaja voisivat joutua maksuvastuuseen vain, jos he tiesivät työntekijän oleskelevan maassa laittomasti. Välitön toimeksiantaja puolestaan vapautuisi vastuusta varmistamalla alihankkijan kanssa tekemissään sopimuksissa tai muutoin käytettävissään olevin keinoin sen, että alihankkijana olevan työnantajan työntekijöillä on oleskeluoikeuden antavat asiakirjat. Esimerkiksi välitön toimeksiantaja, jota tilaajavastuulaki velvoittaa, voisi hankkiessaan tilaajavastuulaissa tarkoitettuja selvityksiä, pyytää alihankkijana olevalta työnantajalta selvityksen tämän työntekijöiden oleskeluluvista. Kaikki alihankintaketjun yritykset varsinaisen työnantajayrityksen mukaan lukien vapautuisivat vastuusta, mikäli työntekijän asiakirjat osoittautuisivat väärennyksiä.

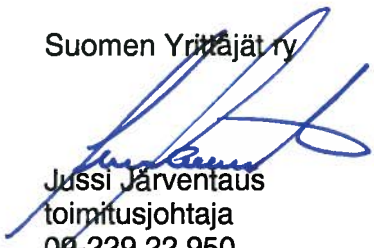
Ehdotuksen mukaan em. seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtisi Oikeusrekisterikeskus. Työsuojeluviranomaisen tulisi toimia yhteistyössä poliisin, rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston kanssa säännösten noudattamisen valvonnassa. Edelleen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lähetetyistä työntekijöistä annettua lakia siten, että lähetetyn työntekijän työnantaja olisi velvollinen maksamaan työsopimuslaissa säädetyt seuraamusmaksun.

Esitys on valmisteltu sisäasiainministeriön direktiivin kansallista täytäntöönpanoa varten asettamassa hankkeessa. Esityksen valmisteluun ovat osallistuneet työ- ja elinkeinoministeriö, oikeusministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö. Suomen Yrittäjät on osallistunut työoikeuteen liittyvien säännösehdoitusten valmisteluun työ- ja elinkeinoministeriön kolmikantaisessa työryhmässä..

Suomen Yrittäjät katsoo, että Suomen voimassaoleva lainsäädäntö täyttää jo pääosin ns. työnantajasanktiodirektiivin asettamat vaatimukset. Nähdäksemme kolmansista maista tulevien henkilöiden luvattoman työnteon ei voida katsoa olevan tällä hetkellä merkittävä ongelma Suomessa. Edellä esitetyt seikat huomioon ottaen katsomme ehdotetut direktiivin vähimmäisvaatimusten mukaiset muutokset Suomen lainsäädäntöön riittäviksi.

Ystävällisin terveisin

Suomen Yrittäjät ry

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
09-229 22 950
jussi.jarventaus@yrittajat.fi

Suomen Yrittäjät ry

Harri Hellstén
lainopillinen asiamies
09-229 22 940
harri.hellsten@yrittajat.fi